

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เรื่อง วันสำคัญทางวัฒนธรรมตะวันตก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คณะผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544
 - 1.1 หลักการ
 - 1.2 จุดมุ่งหมาย
 - 1.3 โครงสร้าง
 - 1.4 มาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.5 เวลาเรียน
2. การจัดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา
3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
4. ชุดกิจกรรม
 - 4.1 ความหมายชุดกิจกรรม
 - 4.2 ประเภทชุดกิจกรรม
 - 4.3 องค์ประกอบชุดกิจกรรม
 - 4.4 ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม
 - 4.5 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม
 - 4.6 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม
5. การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน
6. การวัดประเมินผลการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
7. ความพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

กระทรวงศึกษาธิการ (2545. หน้า 4) ได้กล่าวถึงหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไว้ดังนี้

1.1 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

- 1) เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความ เป็นสากล
- 2) เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
- 4) เป็นหลักสูตรที่โครงสร้างยืดหยุ่นทั้งสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

1.2 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไปนี้

- 1) เห็นคุณค่าของตน มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
- 2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
- 3) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- 4) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

- 5) รักษาอาการกำเริบ ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
- 6) มีประสิทธิภาพในการผลิต การบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค
- 7) เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาไทย ศิลปะ กีฬา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

1.3 โครงสร้าง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) ระดับช่วงชั้นกำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการเรียนรู้ ดังนี้
 - ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3
 - ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
 - ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3
 - ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6
- 2) สาระการเรียนรู้กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้
 1. ภาษาไทย
 2. คณิตศาสตร์
 3. วิทยาศาสตร์
 4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 5. สุขศึกษาและพลศึกษา
 6. ศิลปะ
 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 8. ภาษาต่างประเทศ

การจัดสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น จะนำเอากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระมาจัดเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม

1) สาระการเรียนรู้พื้นฐาน หมายถึง สาระการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนทุกคน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นคนดี การดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ซึ่งจัดไว้อย่างต่อเนื่องตลอด 12 ปี โดยมีสัดส่วนแตกต่างกันไปแต่ละช่วงชั้น

2) สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม หมายถึง สาระการเรียนรู้และกระบวนการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพ หรือเฉพาะทางสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง

1.4 มาตรฐานการเรียนรู้

1) มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบแต่ละช่วงชั้น คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

1.5 เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเวลาเรียนในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีเวลาเรียนประมาณปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

2. การจัดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.1 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับใช้ได้กับการจัดการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ในส่วนของการจัดการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการ เตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นใช้ โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้สถานศึกษาจัดทำรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วน ตามมาตรฐานที่กำหนด และสถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรโดยจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นหน่วยการเรียนรู้ใหม่ๆ รายวิชาที่มีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเลือกสาระการเรียนรู้จาก 8 กลุ่มในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 และช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 และจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ หรือรายวิชานั้นๆ สำหรับช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นั้น ไม่ควรให้เลือกเรียนรายวิชาที่เข้มข้น ควรเรียนวิชาพื้น

2.2 การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม โดยการนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิด และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม “การบูรณาการ” ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่นๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

2.3 การวัดผลและประเมินผล การจัดการศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มี 3 ระดับ ดังนี้

1) การวัดการประเมินผลระดับชั้นเรียน สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อหาคำตอบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลจากการจัดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด โดยใช้วิธีการวัดที่หลากหลายและเหมาะสม

2) การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายปีและช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระต่างๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมและจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้

3) การประเมินผลระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

จากการศึกษาพบว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรแกนกลาง (Core Curriculum) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์และสมดุลทั้งจิตใจ ร่างกาย อารมณ์และสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นใช้เอง โดยกำหนดให้จัดทำใน 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 เป็นหลักสูตรที่ได้จากสาระของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ลักษณะที่ 2 เป็นหลักสูตรที่ได้มาจากสถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดทำหลักสูตรตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 2-4

2.4 หลักการของการประเมินผลในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ประการแรก การประเมินผลในชั้นเรียนต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ประการที่สอง การประเมินผลต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

ประการที่สาม การประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้และยุติธรรม

2.5 แหล่งการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถค้นหาหาความรู้เพิ่มเติมได้ ดังนี้

1) ห้องสมุด เป็นแหล่งการเรียนรู้และเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้เรียนจะใช้ในการศึกษาค้นคว้า ใช้ในการอ่านเพิ่มพูนความรู้ การจัดห้องวิชาการต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุด หรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา จะทำให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการเรียน และในปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาหาความรู้มีความสำคัญมากขึ้น สถานศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาจัดไว้ให้เพียงพอ และอบรมให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้ปกครองและคนในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีแนวใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจพอเพียง สารชีวภาพ ควรจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งสามารถเชิญมาให้ความรู้ในโรงเรียน

3) สื่อการเรียนการสอนเป็นสื่อกลางที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเนื้อหาประสบการณ์ แนวคิด ทักษะ กระบวนการและความรู้สึกลึกซึ้งกันคิดต่างๆ บรรลุตามมาตรฐานของการเรียนรู้

2.6 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

1) สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ใช้ระบบการพิมพ์ หนังสือเรียน คู่มือ หนังสือแบบเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ ฯลฯ

2) สื่อวัสดุอุปกรณ์ เป็นสื่อสิ่งของต่างๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง สถิติ กราฟ ฯลฯ

3) สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เป็นสื่อที่นำเสนอด้วยเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เช่น ภาพเคลื่อนไหว แถบเสียง แถบบันทึกภาพ สื่อประเภทอื่นๆ อาทิ สื่อมัลติมีเดีย ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

4) สื่อกิจกรรม เป็นสื่อประเภทวิธีการที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะ ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ของผู้เรียน เช่น เกม เพลง บทบาทสมมุติ แบบทดสอบ แผนการสอน ใบความรู้ ใบงาน

5) สื่อบริบท เป็นสื่อที่ส่งเสริมการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยาการหรือแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ บุคคล ห้องสมุด ชุมชน สังคม วัฒนธรรม เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

นอกจากแหล่งเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้นแล้ว ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ในบ้าน ในสถานที่ต่างๆ ภาษาที่ใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งได้จากการใช้

อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ วิทยุ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งการแสวงหาความรู้จากการไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ

การจัดทำหรือการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีแนวดำเนินการคือ นำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดให้ผู้เรียนเรียนสัปดาห์ละกี่ชั่วโมงต่อปีและคำอธิบายรายวิชาในแต่ละระดับชั้นมากำหนดหน่วยการเรียนรู้ต่อปี และเวลาที่ใช้เรียนรู้แต่ละหน่วย หน่วยการเรียนรู้จะมีกี่หน่วยก็ได้ นำหน่วยการเรียนรู้มาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

ขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระของสถานศึกษา มีแนวการจัดทำ ดังนี้

1. ศึกษาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา ตามสาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน มีความสอดคล้อง มีระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมแก่ระดับชั้นเรียน
3. จัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น โดยนำมาตราฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นแต่ละสาระมาวิเคราะห์ และจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น
4. จัดทำสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค โดยนำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น (ในข้อ 3) มาจัดทำสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จัดทำเป็นรายปี ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จัดทำเป็นรายภาค) ให้พิจารณาว่าสาระการเรียนรู้ที่เรียนก่อนจะเป็นพื้นฐานของสาระการเรียนรู้ที่เรียนหลัง และมีความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระและเป็นสาระการเรียนรู้ที่มีความยากง่ายเป็นลำดับชั้น
5. จัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค (ข้อ 4) จัดทำเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค และมีความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้รายปีรายภาค
6. ตรวจสอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคกับสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ให้นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละชั้นปี และสาระการเรียนรู้แต่ละชั้นปีมาตรวจสอบความสอดคล้องและความสัมพันธ์ในแต่ละข้อ
7. จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยกำหนดชื่อรายวิชา ชั้นปี จำนวนชั่วโมงการสอนตลอดปี หรือตลอดภาคเรียน และจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละสัปดาห์ กำหนดเวลาเรียนหรือหน่วยวิชา ระดับชั้น

8. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ นำคำอธิบายรายวิชามาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยนำหัวข้อและรายละเอียดของสาระการเรียนรู้มากำหนดจำนวนหน่วยการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ และจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนของแต่ละหน่วยตลอดปีการศึกษา จัดทำผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

9. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้จากผลการเรียนรู้แต่ละหน่วย จัดทำสาระการเรียนรู้ จัดทำเป็นรายชั่วโมง เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบันทึกผลการสอน เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อยู่เป็นรายชั่วโมงก็ได้

3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ความสำคัญ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม และเพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ เข้าใจความแตกต่างทางการเมืองและวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นพลเมืองโลกในยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมั่นใจ มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ไทยไปสู่สังคมโลก

วิสัยทัศน์

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

โครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency –Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับคือ

- 1) ช่วงชั้น ป. 1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
- 2) ช่วงชั้น ป. 4-6 ระดับต้น (Beginner Level)
- 3) ช่วงชั้น ม. 1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
- 4) ช่วงชั้น ม. 4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมีเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 3 (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูลข่าวสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แสดงความรู้สึกนึกคิด และความคิดรวบยอด โดยใช้น้ำเสียงท่าทาง ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ
2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง – พูด – อ่าน – เขียน ในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่าง และสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100-2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)
3. ใช้ประโยคผสม (Compound Sentence) และประโยคซับซ้อน (Complex Sentence) สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4. อ่าน เขียน ข้อความที่เป็นความเรียงและไม่เป็นความเรียง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่มีตัวเชื่อมข้อความ (Discourse Markers)
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ตามบริบทของข้อความที่พบในแต่ละระดับชั้น
6. มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ สืบค้นข้อมูลความรู้ในสาระการเรียนรู้อื่นๆ ที่เรียนตามความสนใจและตามระดับชั้น
7. ฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง หาความเพลิดเพลินและเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน อาหรับ ภาษา และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะจัดทำรายวิชาประกอบการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

สาระที่ ๑ : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

- มาตรฐาน ต ๑.๑ : เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ
- มาตรฐาน ต ๑.๒ : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น แสดงความรู้สึกโดยใช้เทคโนโลยี และการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- มาตรฐาน ต ๑.๓ : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และการสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ ๒ : ภาษาและวัฒนธรรม

- มาตรฐาน ต ๒.๑ : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต ๒.๒ : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และ นำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ ๓ : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต ๓.๑ : ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระ การ เรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ ๔ : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต ๔.๑ : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งใน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต ๔.๒ : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การ ทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ ร่วมกันในสังคม

ตาราง 1 สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ ๑: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจกระบวนการฟัง และการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่าน จากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. เข้าใจภาษาท่าทาง น้ำเสียง ความรู้สึกของ ผู้พูด รวมทั้งเข้าใจ คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำคำอธิบายที่พบในสื่อจริง	- ภาษาท่าทาง น้ำเสียง ความรู้สึกของผู้พูด คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำที่พบในสื่อจริง
๒. อ่านออกเสียงบทอ่านได้ ถูกต้องตาม หลักการอ่านออกเสียงและเหมาะสมกับเนื้อหา ที่อ่าน	- บทอ่านที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับ ระดับชั้น - หลักการอ่านออกเสียง

<p>๓. เข้าใจ และตีความสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง (Non-text Information) ในรูปแบบต่างๆ โดยถ่ายโอนเป็นข้อความที่ใช้ถ้อยคำ ของตนเอง</p>	<p>- สื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ</p>
<p>๔. เข้าใจ ตีความ และแสดงความคิดเห็น ข้อความข้อมูลและข่าวสารจาก สื่อสิ่งพิมพ์ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>- ข้อความ ข้อมูล และ ข่าวสาร จากสื่อสิ่งพิมพ์ในชีวิตประจำวัน</p>

มาตรฐานที่ ต ๑.๒ : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
<p>๑. ใช้ภาษาตามมารยาททางสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสามารถดำเนินการสื่อสารอย่างต่อเนื่องโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา</p>	<p>- ภาษาตามมารยาททางสังคมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล</p>
<p>๒. ใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการของตน การเสนอความช่วยเหลือและบริการแก่ผู้อื่น และวางแผนในการเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา</p>	<p>- ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น - ภาษาเพื่อแสดงความต้องการ - ภาษาที่ใช้เสนอความช่วยเหลือและบริการ - ภาษาที่ใช้ในการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูล</p>

มาตรฐานที่ ต ๑.๒ : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และแสดง
 ความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่
 เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ต่อ)

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๓. ใช้ภาษาเพื่อขอ และให้ข้อมูล เรื่องราว ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและสิ่งที่ตนสนใจ สร้างองค์ความรู้ จากสื่อการเรียนทาง ภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ	- ภาษาที่ใช้ในการขอและให้ข้อมูล
๔. ใช้ภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยใช้ ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและ ผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ	- ภาษาที่ใช้แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราว ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

มาตรฐาน ต ๑.๓ : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสาร ข้อมูล ความคิดรวบยอด
 และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆได้อย่างสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ และ
 มีสุนทรียภาพ

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. นำเสนอข้อมูล เรื่องราว สั้น ๆ หรือกิจวัตร ประจำวัน	- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล เรื่องราว สั้น ๆ กิจวัตรประจำวัน
๒. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของตนเอง หรือเหตุการณ์ ต่าง ๆ	- ภาษาที่ใช้นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ ประสบการณ์ส่วนตัวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
๓. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์	- ภาษาที่ใช้แสดงความคิดเห็น ที่มีต่อเหตุการณ์ ในท้องถิ่น

๔. นำเสนอบทเพลง เหตุการณ์ หรือข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน	- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอบทเพลง เหตุการณ์ ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อประเภทต่าง ๆ
---	--

สาระที่ ๒ : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต ๒.๑ : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. ใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อสารได้เหมาะสมกับระดับบุคคลและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	- ภาษาและท่าทางที่ใช้ในการสื่อสาร
๒. รู้ที่มาและเหตุผลของงานประเพณี วันสำคัญของชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	- งานประเพณี วันสำคัญของชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

มาตรฐาน ต ๒.๒ : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยในเรื่องคำ วลี สำนวน ประโยคง่าย ๆ และนำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	- คำ วลี สำนวนง่าย ๆ ประโยคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสม	- วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
๓. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาอังกฤษ ในการแสวงหาความรู้ การเข้าสู่สังคมและอาชีพ	- ภาษาที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การเข้าสู่สังคมและอาชีพ

มาตรฐาน ต ๒.๒ : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. เห็นคุณค่าและเข้าร่วมกิจกรรมทาง ภาษา และ วัฒนธรรมตามความสนใจ	- กิจกรรมทางภาษาและ วัฒนธรรม
๓. ตระหนักในคุณค่าของภาษาและ วัฒนธรรมที่เรียนและนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมมาประยุกต์ ในการพัฒนาตนเอง	- ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ ๓ : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
มาตรฐาน ต ๓.๑: ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. เข้าใจเนื้อหาสาระภาษาอังกฤษที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- เนื้อหาสาระที่เป็นภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง กับกลุ่มสาระอื่น

๒. ใช้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	- ภาษาที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
---	--

สาระที่ ๔ : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต ๔.๑ : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. ใช้ภาษาอังกฤษตาม สถานการณ์ต่างๆ ภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย	- ภาษาตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา
๒. ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสาร ในรูปแบบต่างๆ กับบุคคลภายในสถานศึกษา	- ภาษาสื่อสารในรูปแบบ ต่าง ๆ

มาตรฐาน ต ๔.๒ : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

ม. ๑	
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในการทำงานและสมัครงานในสถานการณ์จำลอง	- ภาษาที่ใช้สื่อสารในการทำงานและสมัครงาน
๒. ใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขโดยรู้จักควบคุมตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แสดงความคิดเห็นของตนอย่างเหมาะสม	- ภาษาในการแสดงความคิดเห็น - ภาษาในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น
๓. ใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านเพื่อการสื่อสาร การจัดการด้านการเรียน	- ภาษาเฉพาะด้านเพื่อการ สื่อสาร - ภาษาในการจัดการด้าน การเรียน

๔. ใช้ภาษาอังกฤษเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของชุมชน และท้องถิ่น	- ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารของชุมชนและ ท้องถิ่น
--	---

4. ชุดกิจกรรม

4.1 ความหมายของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525. หน้า 117-119) ได้ให้ความหมายชุดกิจกรรมว่า เป็นการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ของแต่ละหน่วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพโดยผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ และความสามารถของตนเอง ชุดกิจกรรมประกอบด้วยคู่มือครู คู่มือนักเรียน เนื้อหา กิจกรรม สื่อประสม และเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดไว้เป็นกล่องหรือซองที่ครูสามารถนำไปใช้ได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่าชุดกิจกรรมเป็นระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่ออย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ สื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและสื่ออีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดการเสาะแสวงหา อันนำไปสู่ความเข้าใจอันลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิด สื่อการสอนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม นำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สายไหม .2551)

บุญเกื้อ ควรรหาเวช. (2542). ชุดการสอนหรือชุดการเรียนมาจากคำว่า Instruction Package หรือ Learning Package หรือบางคนเรียกรวมกันว่า ชุดการเรียนการสอน หมายความว่า เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม (Multi Media หมายความว่า การใช้สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันนี้จะช่วยส่งเสริมประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ตามลำดับชั้นที่จัดเอาไว้) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับโดยจัดเอาไว้เป็นชุด บรรจุอยู่ในซองหรือกระเป๋าแล้วแต่ผู้สร้างจะทำขึ้น

ระพีพันธ์ โปธิ์ศรี. (2549. หน้า 49) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมคือ สื่อการสอนที่ประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมประเมินผลการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายข้างต้น ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีลักษณะเป็นสื่อประสมที่มีจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนการสอนเฉพาะเรื่อง โดยมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ในด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีการใช้สื่อ และรวมทั้งการวัดและประเมินผล โดยจัดไว้เป็นชุดๆ ซึ่งผู้สอนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน

4.2 ประเภทของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525.หน้า 155-221) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์หรือการเรียนรู้ในโรงเรียนมักจะจัดเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมในหลักสูตร หมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้น ในลักษณะที่มีส่วนสัมพันธ์กับบทเรียนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจในบทเรียน เกิดกระบวนการในทางความคิด มีทัศนคติและค่านิยมในทางที่ดีเป็นต้น โดยทั่วไปกิจกรรมในหลักสูตรที่จัดขึ้นในห้องเรียนมักจะมีการวางแผนล่วงหน้า โดยผู้สอนอาจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมด้วยก็ได้ จากนั้นจะนำกิจกรรมที่วางแผนมาปฏิบัติในห้องเรียนมีลำดับขั้นตอนเริ่มจากนำขึ้นกิจกรรมขั้นปฏิบัติกิจกรรมและขั้นสรุปกิจกรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นในห้องเรียนเพื่อการเรียนรู้มีอยู่หลายรูปแบบ เช่น เพลง เกม บทบาทสมมติ เล่านิทานประกอบเรื่องการบรรยาย การสาธิต โครงการ การเข้ากลุ่ม ใ้วาทิ วิดิทัศน์ การวิเคราะห์จากสถานการณ์และประสบการณ์จริง

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถตลอดจนความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นในโรงเรียนนั้นมีอยู่หลายชนิด เช่น กิจกรรมเสริมเชิงวิชาการ ได้แก่ชมรมต่างๆ

ชุดกิจกรรมสามารถจำแนกตามลักษณะการใช้งาน ซึ่งนักการศึกษาได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภท คือ

ชุดกิจกรรมสำหรับประกอบการบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าชุดกิจกรรมสำหรับครู เป็นชุดกิจกรรมที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนให้ครูใช้ประกอบการบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทของครูให้พูดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนมากขึ้น ชุดกิจกรรมนี้จะมีเนื้อหาเพียงหน่วยเดียว

ชุดกิจกรรมแบบกิจกรรมกลุ่ม ชุดกิจกรรมแบบนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนให้ได้ประกอบกิจกรรมร่วมกันและอาจจัดการเรียนในรูปแบบของศูนย์การเรียน ชุดกิจกรรมแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วยชุดย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยในแต่ละศูนย์จะมีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนนักเรียน ในศูนย์กิจกรรมนั้นหรือสื่อการเรียนอาจจัดให้ผู้เรียนทั้ง

ศูนย์ใช้ร่วมกันได้ ผู้ที่จะเรียนจากชุดกิจกรรมแบบกิจกรรมกลุ่ม อาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย ในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีใช้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือกันและกันได้เองระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียน หากมีปัญหาผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ

ชุดกิจกรรมรายบุคคลหรือชุดกิจกรรมทางไกลเป็นชุดกิจกรรมที่จัดระบบขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง ตามลำดับชั้นความสามารถของแต่ละบุคคลเมื่อศึกษาจบแล้ว จะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันเองได้ ผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้แนะนำ หรือผู้ประสานงานทางการเรียน

ประเภทของกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกโดยยึดผู้เรียนและผู้สอนเป็นหลักแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมประเภทนี้ผู้สอนจะเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนมีโอกาสร่วมในกิจกรรมภายใต้การนำของผู้สอน
2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมประเภทนี้ผู้เรียนเป็นแกนกลางในการประกอบกิจกรรม ส่วนผู้สอนจะทำหน้าที่ประสานงานส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ช่วยสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอนให้ดำเนินไปด้วยดี

4.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

องค์ประกอบในการสร้างชุดกิจกรรมนั้น มีความสำคัญต่อการสร้างชุดกิจกรรมเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นแนวทางให้การสร้างชุดกิจกรรมนั้นเป็นไปอย่างมีระบบและสมบูรณ์ในตัวเอง

ทิตินา แซมถ์ (2534, หน้า 10-12) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วย หมายเลขกิจกรรม ชื่อของกิจกรรมและเนื้อหาของกิจกรรม
2. คำชี้แจงเป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรมและลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
3. จุดมุ่งหมายเป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมนั้น ๆ
4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนทัศน์ของกิจกรรมนั้น ส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง

6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุเวลาโดยประมาณว่า กิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด
7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ได้จัดไว้เป็นขั้นตอน ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับหลักวิชาแล้ว ยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินการซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 7.1. ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน
 - 7.2. ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย
 - 7.3. ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไปอีก
 - 7.4. ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและผู้เรียนประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปราย นำมาสรุปหาสาระสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ต่อไป
 - 7.5. ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม
 - 7.6. ขั้นประเมินผล เป็นส่วนที่วัดความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว โดยให้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนท้ายชุดกิจกรรม

4.4 ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523. หน้า 123) กล่าวว่า ขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนมีดังนี้

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์
2. กำหนดหน่วยการสอน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยที่ครูจะสามารถถ่ายทอดให้นักเรียนแต่ละครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง
4. กำหนดมโนคติและหลักการ
5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง
6. กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
7. กำหนดแบบประเมินผล
8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์
9. การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียน

10. ใช้ชุดการเรียนนั้นโดยมีขั้นตอน คือ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นประกอบกิจกรรม และทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ได้เปลี่ยนไป

4.5 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

ในการนำชุดกิจกรรมการเรียนมาใช้นั้น นักการศึกษาได้กล่าวถึงคุณประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนไว้ดังนี้

กาญจนา เกียรติประวัติ (ม.ป.ป. หน้า 174) ได้กล่าวถึงคุณประโยชน์ของชุดการเรียน(ชุดกิจกรรม)ไว้ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครู ลดบทบาทในการบอกของครู
2. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะสื่อประสมที่ได้จัดไว้ในระบบเป็นการแปรเปลี่ยนกิจกรรมและช่วยรักษาระดับความสนใจของผู้เรียนตลอดเวลา
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง ทำให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ พิจารณาข้อมูล ฝึกความรับผิดชอบและการตัดสินใจ
4. เป็นแหล่งความรู้ที่ทันสมัยและคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้
5. ช่วยขจัดปัญหาการขาดครู เพราะผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้
6. ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ เพราะสามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลา และไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะในโรงเรียน

วีระ ไทยพานิช (2524. หน้า 137) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่นำชุดการเรียนใช้ดังนี้

1. เป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ รู้จักทำงานร่วมกัน
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนก้าวหน้าไปตามอัตราความสามารถของแต่ละคน
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวัสดุการเรียนและกิจกรรมที่ชอบ
4. เป็นการเรียนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. มีการวัดผลตนเองบ่อย ๆ ทำให้นักเรียนรู้การกระทำของตนและสร้างแรงจูงใจ
6. นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง
7. เป็นการเรียนรู้ชนิด Active ไม่ใช่ Passive
8. นักเรียนเรียนที่ไหน เมื่อไรก็ได้ ตามความพอใจของนักเรียน
9. สามารถปรับปรุงการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนกับครูได้

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับชุดกิจกรรม สรุปได้ดังนี้ ชุดการเรียนหรือชุดกิจกรรมการเรียนเป็นชุดของประสบการณ์ที่ครูรวบรวม และจัดเตรียมไว้โดยอาศัยหลักการทาง

จิตวิทยาเพื่อให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมนั้น โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำชี้แจง จุดมุ่งหมาย กิจกรรมและการประเมินผลโดยมีวัสดุอุปกรณ์หลายชนิดและองค์ประกอบอื่น ๆ ซึ่งการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนโดยดัดแปลงจากโครงสร้างชุดกิจกรรมการเรียนของ พยงค์ จิระพงษ์ และขั้นตอนการเรียนการสอนของ Ms.Dolore Stoklosa ในการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

4.6 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

4.6.1 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตการสอนจะพึงพอใจว่า หากชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว ชุดการสอนนั้นก็มีความดีที่จะนำไปสอนนักเรียนและคุ้มแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

4.6.1.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior)

คือประเมินผลต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมย่อยหลายๆ พฤติกรรม เรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม (รายงานของกลุ่ม) และรายงานบุคคล ได้แก่งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

4.6.1.2 ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Transitional Behavior)

คือประเมินผลลัพธ์ (Products) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่

ประสิทธิภาพของชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่า ผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ / ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80 , 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติศึกษาอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น

4.6.2 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ

เมื่อผลิตชุดการสอนขึ้นเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำชุดการสอนไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1 : 1 (แบบเดี่ยว)

เป็นการทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้กับเด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมากก่อนนำไปทดลองแบบกลุ่ม ในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ

1 : 10 (แบบกลุ่ม)

เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6 – 10 คน (ละผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์ โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์จะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

1 : 100 (ภาคสนาม)

เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40 – 100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมากผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนใหม่โดยยึดสภาพความจริงเป็นเกณฑ์

4.6.3 วิธีการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน

4.6.3.1 การเลือกนักเรียนมาทดลองชุดการสอน

นักเรียนที่จะมาทดลองชุดการสอนควรเป็นตัวแทนของนักเรียนที่เราจะนำชุดการสอนนั้นไปใช้โดยมีข้อควรพิจารณา ดังนี้

1. สำหรับการทดลองแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการทดลองครู 1 คน ต่อเด็ก 1 คน ให้ทดลองกับเด็กอ่อนเสียก่อน ทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลาง และ

นำไปทดลองกับเด็กเก่ง อย่างไรก็ตามหากเวลาไม่อำนวยและสภาพการณ์ไม่เหมาะสมก็ให้ทดลองกับเด็กอ่อนหรือปานกลาง

2. สำหรับการทดลองแบบกลุ่ม (1 : 10) เป็นการทดลองที่ครู 1 คน ต่อเด็ก 6 – 12 คน โดยให้คละกันทั้งเด็กเก่ง ปานกลางและเด็กอ่อน ห้ามทดลองกับเด็กอ่อนหรือเด็กเก่งล้วน เวลาทดลองจะต้องจับเวลาด้วยว่ากิจกรรมแต่ละกลุ่มใช้เวลาเท่าไร ทั้งนี้เพื่อให้ทุกกลุ่มกิจกรรมสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ใช้เวลาเท่ากันคือ 10 – 15 นาที สำหรับประถมศึกษา และ 15 – 20 สำหรับมัธยมศึกษา

3. สำหรับการทดลองสำหรับการทดลองภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่ (1 : 100) เป็นการทดลองที่ใช้ครู 1 คน กับนักเรียนทั้งชั้น 30 – 40 คน (100 คน สำหรับชุดการสอนรายบุคคล) ชั้นที่เลือกมาทดลองจะต้องมีนักเรียนคละกันเก่งและอ่อน ไม่ควรเลือกห้องเรียนที่มีเด็กเก่งหรือเด็กอ่อนล้วน

4.6.3.2 ข้อควรคำนึงในการทดลองประสิทธิภาพชุดการสอน

เพื่อให้การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนได้ผลคุ้ม มีสิ่งที่ผู้ทดลองชุดการสอนควรคำนึง ดังนี้

1. ควรเลือกนักเรียนที่เป็นตัวแทนของนักเรียนที่ใช้ชุดการสอน
2. ควรหาสถานที่และเวลาที่ปราศจากเสียงรบกวน ไม่ร้อนอบอ้าว และใช้เวลาที่นักเรียนไม่หิว กระจาย ไม่รีบร้อนกลับบ้าน หรือไม่ต้องพะวักพะวนไปเข้าเรียนชั้นอื่น
3. ต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทดลองชุดการสอน และการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้หากนักเรียนไม่คุ้นเคย
4. สำหรับการทดลองสอนภาคสนามในชั้นเรียน ต้องใช้ครูเพียงคนเดียว ผู้สังเกตการณ์ต้องอยู่ห่างๆ ไม่เข้าไปช่วยเหลือเด็ก ต้องปล่อยให้ครูผู้ทดลองสอนปัญหาเอง หากจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือก็ให้ครูผู้สอนเป็นผู้บอกให้เข้าไปช่วย
5. ไม่ว่าจะเป็นการทดลองแบบเดี่ยว แบบกลุ่มและภาคสนาม หลังจากชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้แล้ว ครูต้องดำเนินการ 5 ขั้น คือ (1) สอบก่อนเรียน (2) นำเข้าสู่บทเรียน (3) ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม (4) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเองหรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน) และ (5) สอบหลังเรียน

4.6.3.3 การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอน

เมื่อทดลองชุดการสอนภาคสนามแล้ว ให้เทียบค่า E_1/E_2 ที่หาได้จากชุดการสอนกับ E_1/E_2 เกณฑ์ เพื่อดูว่าเราจะยอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ การยอมรับประสิทธิภาพให้ถือค่าแปรปรวน 25 – 5% นั่นคือประสิทธิภาพของชุดการสอนไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกิน 5% แต่โดยปกติเราจะกำหนดไว้ 2.5% อาทิเราตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 เมื่อทดลองแบบ 1 : 100 แล้ว ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 87.5 / 87.5 เราก็สามารถยอมรับได้ว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

การยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนมี 3 ระดับ คือ (1) สูงกว่าเกณฑ์ (2) เท่าเกณฑ์ (3) ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ

การพัฒนาชุดกิจกรรมเป็นงานที่ละเอียดต้องอาศัยความรอบคอบ ความเข้าใจเพื่อให้ได้ชุดกิจกรรม ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523. หน้า 123) ได้ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาชุดกิจกรรมที่สำคัญ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. หมวดยุทธศาสตร์ เนื้อหา และประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอนโดยประมาณ เนื้อหาวิชาที่จะถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องถามตัวเองในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้างแล้วกำหนดออกมาเป็น 4 – 5 หัวเรื่อง
4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ มโนทัศน์และหลักการที่กำหนดจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อน แล้วเปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่มีเงื่อนไขและเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรม
6. กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการเรียนการสอน “กิจกรรมการเรียน” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามใบงาน ตอบคำถาม เขียนภาพ เล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบค่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกลงและผลิตสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ คือ เป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่นำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดกิจกรรม”

9. หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอนผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดล่วงหน้า โดยคำนึงหลักที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้บรรลุผล

10. การใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงแล้วและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดกิจกรรม และตามระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนการใช้ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน

10.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ชี้นำประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

10.4 ชี้นำสรุปบทเรียนทำแบบวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยหลังเรียน เพื่อวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยที่เปลี่ยนไป

การพัฒนาชุดกิจกรรมนี้ จะใช้การผสมผสานจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมของผู้สอน กิจกรรมของผู้เรียน วัสดุการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นเครื่องมือช่วยทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะได้รับความสะดวกในการเรียนรู้ เพราะได้วางแผนทุกอย่างแล้ว ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพแล้ว

5. การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

5.1 การอ่าน

ความหมายการอ่าน

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (อ้างจาก ราชบัณฑิตยสถาน. 2546 ,หน้า1364) การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราว

ที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

อนุชา ลมกล้าภา (2549, หน้า 8) การอ่านจึงเป็นกระบวนการที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

จุดมุ่งหมายการอ่าน

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ได้แก่ การอ่านหนังสือจากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่างๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรอ่านอย่างหลากหลายเพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้

2. การอ่านเพื่อแสวงหาความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิงแต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย

3. การอ่านเพื่อแสวงหาข่าวสารความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทความ บทวิจารณ์ รายงานต่างๆ ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านให้หลากหลายจากเอกสาร วารสาร สื่ออื่นๆ ไม่เจาะจงอ่านเฉพาะสื่อที่นำเสนอตรงกับความคิดของตนเพราะจะทำให้มุมมองที่กว้างขึ้นอันจะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่นๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ หลายมุมมองมากขึ้น

4. การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่ได้เจาะจงแต่เป็นการอ่านเป็นบางครั้งคราวในเรื่องที่ตนสนใจหรืออยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่างๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ฉลากยา การอ่านข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้มักใช้เวลาไม่นานและไม่กระทำทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ความรู้และนำไปใช้หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงการอ่านสู่การวิเคราะห์ และการคิดวิเคราะห์

5. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6. การอ่านเพื่อการพัฒนาและปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ เช่น หนังสือการฝึก การพูด การประกอบการอาหาร การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ

ประโยชน์ของการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 , หน้า 7-8) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาสติปัญญา ให้เกิดความรู้ ความฉลาด เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตจิตใจ
2. ทำให้มีความรู้ในวิชาด้านต่างๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้ เช่น การอ่านตำราแขนงต่างๆ หนังสือคู่มือหนังสืออ่านประกอบในแขนงวิชาต่างๆ
3. ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านจากสื่อสารสนเทศต่างๆ การอ่านสื่อเหล่านี้นอกจากจะทำให้รู้ทันข่าวสารบ้านเมืองและสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศแล้ว ยังจะได้ทราบข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง บทความ บทวิจารณ์ ตลอดจนโฆษณาสินค้าต่างๆ อีกด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับความเป็นอยู่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมของตนในขณะนั้น
4. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้ การอ่านหนังสือจะช่วยตอบคำถามที่เราข้องใจสงสัย ต้องการรู้ได้ เช่น อ่านพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำ อ่านหนังสือกฎหมายเมื่อต้องการรู้ข้อปฏิบัติ อ่านหนังสือคู่มือแนะวิธีเรียนเพื่อต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน เป็นต้น
5. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาดี น่าอ่าน น่าสนใจย่อมทำให้ผู้อ่านมีความสุข ความเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์คล้อยตามอารมณ์ของเรื่องนั้นๆ ผ่อนคลายความตึงเครียด ได้ข้อคิด และยังเป็นการยกระดับจิตใจผู้อ่านให้สูงขึ้นได้อีกด้วย เช่น อ่านนิทาน นวนิยาย การ์ตูน เรื่องสั้น เป็นต้น
6. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอเกิดความชำนาญในการอ่านสามารถอ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย จับใจความได้ถูกต้อง เข้าใจประเด็นของเรื่อง และสามารถประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล เช่น การอ่าน บทความ บทวิจารณ์ สารคดี เอกสารทางวิชาการต่างๆ
7. ทำให้ชีวิตมีพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ ก้าวหน้า ประสบความสำเร็จ ประพฤติดี ประพฤติชอบ ผู้อ่านย่อมมีความรู้เรื่องราวต่างๆ มาก เกิดความรู้ ความคิดที่หลากหลายกว้างไกล สามารถนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติตนให้ชีวิตมีคุณค่า และมีระเบียบแบบแผนที่ดียิ่งขึ้น เช่น การอ่านหนังสือธรรมะ กฎแห่งกรรม มงคลชีวิต ผู้แล้วรวย ชีวิตประวัติ ผลงานของบุคคลดีเด่น เป็นต้น
8. ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีและเสริมสร้างบุคลิกภาพ ผู้อ่านมากย่อมรู้มาก มีข้อมูลต่างๆ สั่งสมไว้มาก เมื่อสนทนากับผู้อื่นย่อมมีความมั่นใจ ไม่ขัดเขินเพราะมีภูมิความรู้สามารถ

ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น เช่น การอ่านหนังสือสุขภาพชีวิต นิติสาร วารสาร สารสุขภาพ หมอชาวบ้าน หนังสือการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ เพื่อนที่ดีที่ต้องการ เป็นต้น

การส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่าน

กรมวิชาการ (2542 , หน้า 35-38) การอ่านเป็นทักษะที่ต้องฝึกเช่นเดียวกับทักษะอื่นๆ เด็กที่มีทักษะในการอ่านไว มีสมาธิในการอ่านต่อเนื่องจับประเด็นความชัดเจน มีอารมณ์และจินตนาการร่วมอยู่ด้วย ทำให้เกิดความชำนาญในการรับรู้ทางด้านการคิดเป็น การสรุป การโต้ตอบ ทำให้เกิดการคิดเป็นระบบ และการรับรู้เป็นระบบ การแสดงออกและการสื่อสารต่อผู้อื่นต่อโลกภายนอกจะชัดเจนเป็นระบบ การส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องด้วย เพราะว่าทักษะนั้นจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาฝึกฝนอยู่เสมอจนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่านเกิดขึ้น การสร้างนิสัยดังกล่าว ได้มีแนวคิดว่าการที่คนเราเมื่อเรียนรู้สิ่งใดแล้วจะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติจริง จนเกิดเป็นนิสัยจะต้องผ่านประสบการณ์สำคัญ 3 ประการ คือ ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งประโยชน์หรือคุณค่าหรือความหมายที่มีต่อตนเอง

1. จะมีลักษณะและขอบเขตแตกต่างกันไปเป็นรายบุคคล ตามวัย วุฒิภาวะ ประสบการณ์ และพื้นฐานการรับรู้
2. จะต้องมีโอกาสได้เห็นตัวอย่างลงมือปฏิบัตินั้นด้วย คือมีผู้อื่นปฏิบัติให้ได้พบได้เห็น ถ้ายิ่งพบเห็นบ่อยเท่าใดก็ยิ่งจูงใจให้ปฏิบัติมากขึ้น
3. จะต้องได้มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริงๆ ด้วยตนเอง ซึ่งระยะแรกๆ คงอยู่ในรูปของการทำบ้าง ไม่ทำบ้าง หรือลองผิดลองถูก หรือทำได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่ถ้าประสบการณ์ในสองข้อแรกยังมีแรงจูงใจอยู่ ก็จะทำให้เกิดความพยายามที่จะปรับปรุงไม่ย่อท้อจนสามารถทำได้และทำได้ อย่างดีที่สุด

สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ การอ่านหนังสือเป็นหัวใจของการเรียนรู้ ผู้ที่อ่านหนังสือมากและสนใจอ่านอย่างจริงจังสามารถนำความรู้ที่อ่านไปประยุกต์ได้ทุกโอกาส การเป็นนักอ่านที่ดีต้องรู้ว่า จะต้องอ่านหนังสืออย่างไรให้รวดเร็ว จับใจความได้แม่นยำ และสนุกเพลิดเพลินไปกับการอ่าน การจะเป็นนักอ่านที่ดีได้นั้นต้องพัฒนาและฝึกฝนตนเองสร้างทักษะให้เกิดลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่ดีของนักอ่าน ซึ่งมีแนวทางในการฝึกฝนทักษะ ดังนี้ (2543. หน้า 40-41)

1. พยายามสร้างนิสัยตนเองให้รักการอ่าน โดยพยายามอ่านหนังสือทุกประเภทที่จะให้เกิดประโยชน์และหาเวลาว่างอ่านหนังสือบ่อยๆ จนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน

2. ฝึกฝนการอ่านหนังสือให้รวดเร็วและพยายามจับใจความให้ได้ วิธีการก็คือใช้ช่วงสายตาให้กว้าง พยายามฝึกให้มีจุดที่สายตาหยุดนิ่งในแต่ละบรรทัดน้อย คืออาจมีเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้ง

3. ฝึกฝนการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน การอ่านหนังสือแต่ละครั้งจุดมุ่งหมายว่าจะอ่านอะไรเพื่ออะไร โดยทั่วไปแล้วการอ่านหนังสือจะเป็นไปในลักษณะอ่านเพราะต้องรู้ อ่านเพราะควรรู้ และอ่านเพราะอยากรู้ การอ่านแต่ละลักษณะมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน อ่านเพื่อการสอบหรือเพื่อนำไปปฏิบัติในหน้าที่การงาน เป็นการอ่านเพราะต้องรู้และต้องพยายามจำให้ได้ อ่านเพราะควรรู้ เป็นการอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ควรรู้ไว้เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต สำหรับการอ่านเพราะอยากรู้เป็นการอ่านเรื่องที่เราสนใจ เรื่องที่อยากเรียนรู้เพิ่มเติม อ่านเพื่อความบันเทิงหรืออ่านให้เกิดความรอบรู้ในด้านต่างๆ เพื่อการเป็นคนเก่งกว่าหรือมีความสามารถเหนือกว่าคนอื่นได้ เมื่อเราตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแล้วก็พยายามทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นให้ได้

4. ฝึกสังเกตส่วนประกอบของหนังสือ การสังเกตส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ปก คำนำ สารบัญ คำนิยม หัวข้อเรื่อง บรรณานุกรม หรือส่วนอื่นๆ ทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้น เป็นการส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพ

5. ฝึกฝนเทคนิคการอ่าน เทคนิคการอ่านมีหลากหลายวิธีที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ดังเช่น

5.1 สร้างบรรยากาศการอ่าน พยายามสร้างหรือหาบรรยากาศสำหรับการอ่าน เพื่อให้เกิดสมาธิ อาจเป็นบรรยากาศที่เงียบสงบ สถานที่เอื้ออำนวย อากาศเย็นสบายหรือบรรยากาศที่พึงพอใจของผู้อ่าน

5.2 ฝึกทำให้เป็นสมาธิ พยายามสร้างความตั้งใจแน่วแน่ที่จะอ่านหนังสือ โดยทำจิตใจให้นิ่งสงบไม่สับสน ไม่ฟุ้งซ่าน โดยปกติช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการอ่านหนังสือ คือ เวลาเช้าหลังจากหลับมาแล้วตลอดคืน เพราะสมองได้พักผ่อนมาแล้ว ย่อมพร้อมที่จะรับความรู้ใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าหากเป็นผู้ฝึกทำสมาธิเป็นประจำ ก็สามารถอ่านหนังสือได้ทุกเวลาที่ต้องการอ่านหลังจากทำสมาธิแล้วและเมื่ออ่านหนังสือไปนานๆ แล้วอาจเกิดอาการเมื่อยล้า หรือสมาธิเสื่อมคลาย ควรพักชั่วคราวหรือเปลี่ยนอิริยาบถเพื่อไม่ให้เกิดการเบื่อหน่าย

5.3 ฝึกเทคนิคการอ่านที่มีประสิทธิภาพหลายๆ ด้าน หนังสือแต่ละประเภทอาจใช้วิธีการอ่านที่แตกต่างกัน เช่น หนังสือบางประเภทอาจไม่จำเป็นต้องอ่านโดยละเอียดทั้งเล่ม อาจใช้วิธีอ่านอย่างรวดเร็วในครั้งแรกที่เริ่มอ่านเพียงเพื่อให้รู้ว่าหนังสือนั้นเขากล่าวถึงอะไรบ้าง ต่อมาก็อ่านซ้ำด้วยความเอาใจใส่และพยายามอ่านให้เข้าใจเฉพาะตอนที่สำคัญ หนังสือบางเล่มอาจต้อง

อ่านด้วยความเข้าใจใส่ จับใจความ และจำจำทั้งเล่ม ซึ่งต้องใช้เทคนิคการอ่านอีกวิธีหนึ่งในขณะที่การอ่านนวนิยาย อาจจะอ่านแบบสบายๆ หรือทำให้เกิดความบันเทิงสนุกสนาน เป็นต้น

5.4 เทคนิคการอ่านให้จำ การอ่านหนังสือส่วนใหญ่ผู้อ่านต้องการที่จะจำเรื่องที่อ่าน โดยเฉพาะการอ่านตำรา ควรพยายามฝึกเทคนิคในการจำ ดังต่อไปนี้

5.4.1 ขณะที่อ่านหนังสือต้องพยายามใช้ประสาททุกส่วนให้ช่วยกันจำ

5.4.2 ต้องตั้งจุดประสงค์ให้แน่วแน่ว่า จำเพื่อประโยชน์อะไรมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

5.4.3 ตั้งใจที่จะจำอย่างแน่วแน่ และให้ความสนใจอย่างมั่นคง

5.4.4 เมื่ออ่านจบแล้ว หมั่นนึกทบทวนถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วอยู่เสมอ

5.4.5 ก่อนอ่านควรทำให้มีสมาธิและควรหาบรรยากาศที่ช่วยเสริมสร้างสมาธิ

5.4.6 ทำอารมณ์ให้ดี เพราะถ้าอารมณ์ดี ความจำจะดี หากอารมณ์หงุดหงิดความจำก็พร่ามัว

5.4.7 ควรหลีกเลี่ยงความจำแทรกซ้อน หากจำบางสิ่งที่ต้องการจำได้แล้วอย่าทำกิจกรรมอื่นต่อเนืองทันที ควรว่างเว้นไว้สักช่วงเวลาหนึ่งดังคำว่า “เรียนก่อนนอน จำดีตอนตื่น”

5.4.8 หากจำข้อความยาวๆ ควรจำทีละส่วน ใช้ดินสอขีดเส้นใต้คำที่สะดุดใจหรือเขียนข้อความที่ต้องการจำเป็นพิเศษในสมุดพก นำติดตัวไปเพื่อทบทวนความจำเมื่อต้องการ

เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

สมุทรา เซ็นเซาวิช (2542. หน้า 87-88) รูปแบบการอ่านเร็วอีกลักษณะหนึ่งซึ่งผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านบางท่านเรียกว่า (ทักษะการค้นหา) (search skill) ได้แก่วิธีการอ่านแบบ skim ming (skimming) และ สแกนนิ่ง (scanning)

1 สกิมมิง

การอ่านแบบสกิมมิง (skimming) หรือการอ่านแบบข้ามคำเป็นวิธีการอ่านข้อความอย่างรวดเร็ว และอ่านข้ามเป็นตอนๆ อาจจะข้ามเป็นประโยคหรือบรรทัดๆ ไปไม่ติดต่อกัน กล่าวคือ อาจจะอ่านตอนนี้ก่อนแล้วข้ามไปประมาณสี่หรือห้าประโยคจึงจะอ่านข้อความตอนใหม่ต่อไป ถ้าเห็นว่าจำเป็นและสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านบางท่านเรียกการอ่านแบบนี้ว่า “อ่านด้วยนิ้ว” (reading with fingers) การอ่านแบบนี้มีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ

1. เพื่อเก็บประเด็นหรือใจความสำคัญโดยทั่วๆ ไป

2. เพื่อเก็บรายละเอียดที่สำคัญบางอย่างเท่านั้น

วิธีการที่ควรยึดเป็นหลักปฏิบัติในการอ่านแบบนี้ พอจะสรุปได้ดังนี้

1. อ่านสองหรือสามคำแรกและสองหรือสามคำสุดท้ายในแต่ละประโยค วิธีนี้จะอ่านข้ามหรือมองผ่านส่วนที่คิดว่าไม่มีความสำคัญในประโยคนั้นเลย การอ่านแบบนี้อาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจเนื้อหาในประโยคที่อ่านนั้นก็ได้อีก ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสลับซับซ้อนและโครงสร้างของประโยคเป็นส่วนใหญ่

2. การพรีวิว (preview) คือความสามารถที่จะคิดและคาดการณ์เห็นแนวคิดบางอย่างได้ล่วงหน้าก่อนการอ่านจริง การพรีวิวนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้จับประเด็นสำคัญได้เร็วขึ้นเท่านั้น แต่ยังจะช่วยให้สามารถเลือกอ่านหรือข้ามข้อความบางตอนไปได้โดยไม่ทำให้เสียความด้วย วิธีอ่านแบบนี้โดยปกติแล้วเราจะอ่านแต่เพียงประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของแต่ละย่อหน้า (paragraphs) อย่างเร็วๆ ก่อน แล้วจึงจะไปสแกนหาคำหรือวลีที่สำคัญๆ ต่อไป และในการอ่านขั้นนี้จะอ่านแต่เฉพาะคำหรือวลีที่สำคัญๆ (key words or phrases) ในแต่ละย่อหน้านั้นๆ เท่านั้น

3. อ่านส่วนแรกของประโยคอย่างรวดเร็ว วิธีนี้เราจะไม่อ่านจนจบประโยคเพียงกวาดสายตามองผ่านไป แล้วจึงเริ่มอ่านประโยคใหม่ ปฏิบัติแบบนี้เรื่อยไปจนจบข้อความที่ต้องการจะอ่าน ขณะที่อ่านสายตาจะจับอยู่ทางด้านซ้ายมือของแต่ละประโยคตลอดเวลา คือจะอ่านแต่เพียง 1/3 ของทุกๆ ประโยคเท่านั้น

4. อ่านเฉพาะส่วนกลางของหน้าหนังสือ การอ่านแบบนี้ สายตาจะจับอยู่ที่ตอนกลางหน้าหนังสือเท่านั้น และอ่านเกือบทุกๆ ประโยคด้วย

5. อ่านแต่เฉพาะคำหรือวลีที่สำคัญ คำหรือวลีที่สำคัญดังกล่าวอาจจะมีตัวเลขกำกับอยู่หรือเขียนเป็นตัวเอนอยู่ในเครื่องหมายคำพูดก็ได้ บางทีอาจจะเขียนด้วยอักษรตัวใหญ่ หรืออาจจะขีดเส้นใต้ไว้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่การอ่านโดยวิธีนี้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญคือเพื่อเก็บรายละเอียดมากกว่าที่จะจับใจความสำคัญ

การอ่านแบบสแกนหรือข้ามคำนี้มีประโยชน์ไม่น้อยทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยประหยัดเวลาการอ่านลงไปได้มาก ช่วยให้อ่านสิ่งพิมพ์บางประเภท เช่น วารสาร หรือหนังสือพิมพ์ได้เร็วขึ้นและเข้าใจประเด็นหรือเนื้อหาที่สำคัญๆ ที่อ่านด้วย นอกจากนี้ยังช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกหนังสือ บทความ หรือข้อความต่างๆ ที่จะอ่านต่อไปหรือไม่ได้เร็วขึ้นอีก

2 สแกนนิ่ง

การอ่านแบบสแกนนิ่ง (scanning) หรือการอ่านแบบกวาดสายตาเป็นวิธีหรือเทคนิคการอ่านข้อความอย่างรวดเร็ว และคร่าวๆ โดยมีจุดมุ่งหมายแต่เพียงเพื่อที่จะค้นหาข้อมูลหรือคำตอบ

เฉพาะสำหรับคำถามบางข้อที่ต้องการเท่านั้น ความจริงเราอาจจะใช้เทคนิคแบบนี้อยู่แล้วเกือบตลอดเวลา โดยที่เราเองอาจจะไม่รู้ตัวหรือคำหนึ่งถึงเลยก็ได้ อย่างเช่นตอนที่เราค้นหารายชื่อในสมุดโทรศัพท์เป็นต้น ดังนั้นเวลาสแกนจึงมุ่งแต่เพียงหารายชื่อ วันเดือนปี ตัวเลขหรือข้อมูลที่ต้องการบางอย่าง เพื่อเอามาใช้อ้างอิงหรือสนับสนุนทฤษฎีหรือแนวความคิดที่ต้องการบางอย่างให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น

การอ่านแบบสแกนนิ่งหรือ “กวาดสายตา” นี้มิใช่เป็นเรื่องการอ่านอย่างธรรมดาเหมือนดังที่เข้าใจกันโดยทั่วไป แต่เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความเร็วสูงมาก จะต้องจับประเด็นที่ต้องการให้ได้ ดังนั้นขณะที่เรากำลังสแกนนิ่งอยู่จึงต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาว่ากำลังค้นหาคำตอบหรือข้อมูลอะไร ถ้าหากเข้าใจหรือมองเห็นสิ่งที่กำลังค้นหาอยู่ตั้งแต่เริ่มแรกก็อาจจะหาข้อมูลหรือคำตอบนั้นๆ ได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าข้อความที่กำลังสแกนนิ่งอยู่นั้นได้คุ้นเคยมาบ้างและไม่ยากจนเกินไป ก็สามารถหาคำตอบหรือข้อความที่ต้องการนั้นๆ ได้ทันที แต่ถ้าหากเป็นข้อความที่ยาวๆ ก็ควรจะอ่านเร็วๆ เสียครั้งหนึ่งก่อนเพื่อจะได้ทราบว่าตอนใดบ้างที่สำคัญแล้วจึงค่อยกลับมาอ่านตอนนั้นๆ อย่างคร่าวๆ เพื่อจับประเด็นที่ต้องการอีกทีหนึ่ง

ในการอ่านแบบสแกนนิ่งนี้สิ่งหนึ่งที่จะต้องระลึกไว้คือ ไม่จำเป็นจะต้องเข้าใจหรือรู้คำศัพท์ในข้อความนั้นๆ หมดทุกคำ ทั้งนี้เพราะว่าจุดมุ่งหมายของเราเพียงแต่ต้องการที่จะหาคำบางคำ ตัวเลขบางตัวหรือความคิดบางอย่างเท่านั้น ถ้าได้สิ่งที่ต้องการเหล่านี้แล้ว ก็ถือว่าได้ใช้เทคนิคอันนี้จนได้ผลสำเร็จตามที่ได้มุ่งหวังไว้

5.2 การคิดวิเคราะห์

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การระบุเรื่องหรือปัญหา จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูล เพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ ระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจ/แก้ปัญหา/คิดสร้างสรรค์ จากความหมายสามารถแยกเป็นประเด็นสำคัญของการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ/แก้ปัญหา/คิดสร้างสรรค์

1. ระบุเรื่อง/ปัญหา
2. จำแนกแยกแยะข้อมูล

สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (อ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548. หน้า 23) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า หมายถึงการคิดโดยพิจารณาจำแนก แยกแยะ

ไตร่ตรอง ไคร่ครวญ แจกแจงส่วนประกอบของการจัดหมวดหมู่ อาศัยกันตามเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกัน ตามสภาวะความจริงของสิ่งนั้นๆ

สุวิทย์ มูลคำ (2547 ,หน้า 9) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า หมายถึงความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะ แยกเป็นส่วนๆ ในเรื่องราวหรือสถานการณ์โดยใช้ความรู้ ความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่เป็นไปได้

องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

สุวิทย์ มูลคำ (2547 ,หน้า 17) การคิดวิเคราะห์มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1 สิ่งที่กำหนดให้ เป็นสิ่งสำเร็จรูปที่กำหนดให้วิเคราะห์ เช่น วัตถุ สิ่งของ เรื่องราว เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่างๆ เป็นต้น

2 หลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจจะเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน เป็นต้น

3 การค้นหาความจริงหรือความสำคัญ เป็นการพิจารณาส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ตามหลักการกฎเกณฑ์ แล้วทำการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุป

กระบวนการคิดวิเคราะห์

กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

เป็นการกำหนดวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริงหรือสื่อเทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์

เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์

เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ

เป็นการพินิจ พิจารณาทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อยๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5 W 1 H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ

เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

1. ช่วยให้เราเข้าใจข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ต่างๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้างทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้เราสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏและไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง
3. ช่วยให้เราไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่ายๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้
4. ช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญอื่นๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่นๆ ที่มีอยู่
5. ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏพิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป
6. ช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น โดยไม่ฟังฟังอคติที่ก่อตัวอยู่ในความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่างๆ ได้อย่างสมจริงสมจัง

7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เรามี วิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ของสถานการณ์ ณ เวลานั้น อันจะช่วยเราคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้ สมเหตุสมผลมากกว่า

5.3 การเขียน

สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2550 ,หน้า 67) กล่าวว่า การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกที่มีอยู่ในใจให้ผู้อื่นได้รับรู้

จุดมุ่งหมายของการเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 ,หน้า 27-28) การติดต่อสื่อสารเพื่อสื่อความหมาย มีหลายรูปแบบและวิธีการเขียนสื่อความเป็นวิธีการที่ใช้เพื่อการสื่อสารมากที่สุด และการเขียนเป็นทักษะหลักอย่างหนึ่งใน 4 ทักษะของการใช้ภาษา คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การเขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสื่อสร้างความเข้าใจ ถ่ายทอด ความรู้และสติปัญญาของมนุษย์ การเขียนยังสื่อสารถึงความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ รับทราบ ด้วยวิธีการใช้สัญลักษณ์ ตัวอักษร นอกจากนั้นยังแสดงออกได้ถึงกระบวนการทางความคิดอีกด้วย การที่นักเรียนได้เขียนนั้นคือ การแสดงความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่หรือการได้เกิดการเรียนรู้ แสดงออกเป็นตัวอักษร ดังนั้น การได้อ่านผลงานการเขียนจึงเป็นการสื่อสารให้รับรู้ รับทราบถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึก เจตคติต่างๆ ของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี เพราะการเขียนนั้นผู้เขียนจะมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเพื่ออะไร เช่น

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือการนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน สิ่งสำคัญสำหรับการเขียนเล่าเรื่องคือจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามความเป็นจริง และต้องเล่าเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อชี้แจง อธิบาย เช่น อธิบายวิธีใช้ วิธีทำ ขั้นตอนการทำโดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตามได้ การเขียนเพื่ออธิบายต้องระมัดระวังเรื่องการใช้ภาษา ต้องใช้ภาษาที่สั้น กระชับ เข้าใจง่ายและเป็นลำดับขั้นตอน

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อวิเคราะห์ วิจารณ์ แนะนำหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเดี่ยวหรืออาจมีข้อเสนอแนะประกอบด้วย โดยต้องคำนึงถึงพื้นฐานของข้อเท็จจริง อีกทั้งต้องมีหลักเกณฑ์และมีเหตุผล

4. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตาม เกิดจินตนาการเห็นภาพตามที่คุณเขียนต้องการ การใช้ถ้อยคำภาษาในงานเขียนลักษณะนี้ ต้องใช้ถ้อยคำภาษาที่ประณีต งดงาม สามารถสื่ออารมณ์ ความรู้สึกให้เกิดแก่ผู้อ่านได้ ซึ่งในบางครั้งก็ต้องใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแฝงมีความหมายเชิงสัญลักษณ์ หรือมีความหมายเชิงเปรียบเทียบเพื่อช่วยสร้างจินตนาการให้เกิดต่อผู้อ่าน

5. การเขียนเพื่อโน้มน้าว เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่ชักจูง โน้มน้าวใจให้ผู้อ่านยอมรับในสิ่งที่ผู้เขียนเสนอ งานเขียนประเภทนี้ต้องใช้ภาษาที่สั้นกระชับรัดกุม สะดุดตา สะดุดใจผู้อ่าน อาจเล่นคำ เล่นสำนวน เพื่อให้เกิดความคล่องจงทำให้ผู้อ่านจดจำได้ในเวลาอันรวดเร็ว

6. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะตำหนิสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นบุคคล เหตุการณ์หรือสถานการณ์ แต่เป็นการตำหนิอย่างนุ่มนวล ทำนองดีเพื่อก่อนการเขียนลักษณะนี้ต้องไม่มีลักษณะการกล่าวร้ายหรือมุ่งทำลาย การใช้ภาษาในงานเขียนประเภทนี้ต้องสุภาพ นุ่มนวล อาจแทรกอารมณ์ขันทำนองยั่วๆ ล้อด้วยถ้อยคำ หรือเรื่องราว

7. การเขียนเพื่อกิจธุระ คือ การเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนชนิดนี้จะมีรูปแบบการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันไปตามประเภทของงานเขียน เช่น การเขียนหนังสือราชการ การเขียนจดหมายธุรกิจ การเขียนโทรเลข และการเขียนประกาศแจ้งความ เป็นต้น

องค์ประกอบที่สำคัญของการเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, หน้า 24-25) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของการเขียนที่ดีไว้ 8 ประการ ประกอบด้วย

1. ความชัดเจน ในการใช้ถ้อยคำ จะช่วยให้การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านได้ตรงกัน ความชัดเจนที่ว่านี้ ได้แก่ การใช้คำที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว การใช้คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจได้ ได้แก่ การใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน การใช้คำที่หมดจด คือ การใช้คำที่มีความสมบูรณ์ไม่ละคำใดคำหนึ่งไว้

2. ความเรียบง่าย การใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่าย แต่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่าน การใช้ภาษาที่เรียบง่ายนั้น ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำฟุ่มเฟือยหรืออ้อมค้อม คำปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ

3. ความกระชับ การใช้คำน้อย แต่ให้ความหมายชัดเจนและมีน้ำหนัก

4. ความประทับใจ เกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำเร้าความรู้สึกของผู้อ่าน ถ้อยคำที่ว้า นี้อาจเกิดจากการเน้นซ้ำ การเรียงลำดับคำในประโยค การใช้คำที่ขัดแย้งกันในประโยค หรืออาจ ใช้คำที่ทำให้เกิดภาพก็ได้ ความประทับใจแสดงออกได้ด้วยวิธีการต่างๆ

5. ความไพเราะ การเลือกใช้คำที่มีเสียงราบรื่นไพเราะหู ความราบรื่นของถ้อยคำทำให้ งานเขียนมีความไพเราะ

6. ลีลา ความราบรื่นของถ้อยคำ ผู้เขียนที่มีความสามารถในการเขียน จะรู้จักเลือกสรร คำมาใช้ผูกประโยคให้อ่านออกเสียงแล้วฟังไพเราะ

7. การสร้างภาพ การเขียนที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ การเขียนเพื่อสร้างภาพนั้น จะต้องใช้ถ้อยคำที่ให้ความรู้สึกและมีอารมณ์

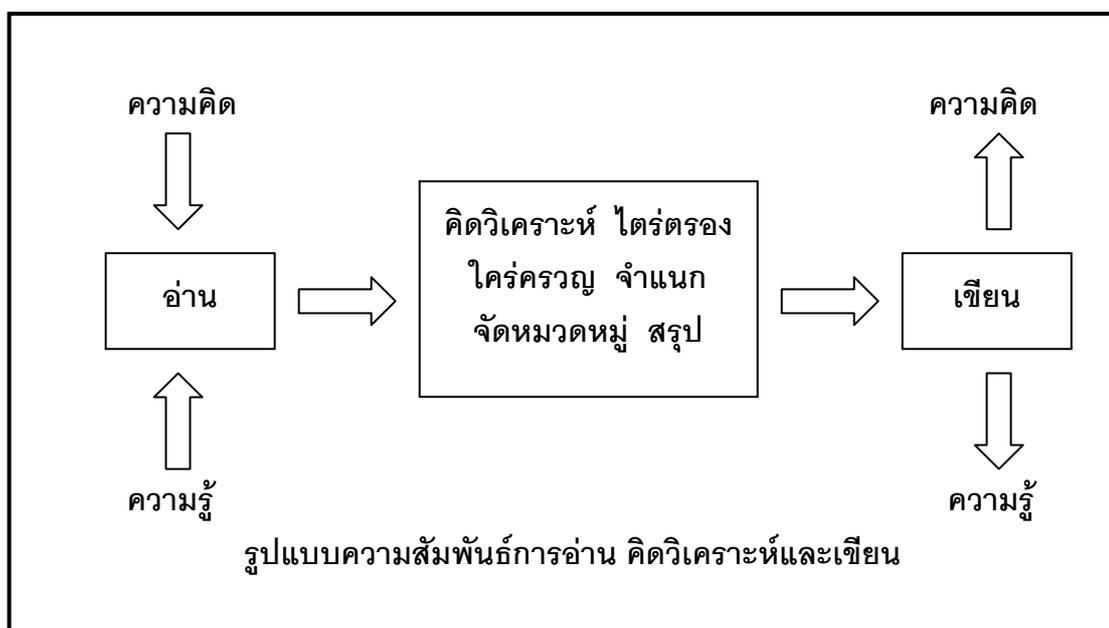
8. โครงสร้างของประโยคส่วนสำคัญ คือ การลำดับที่ของวลี อนุประโยคกฎแห่งความ โกลัซิด ได้แก่ สิ่งที่เกี่ยวข้องกันพาดพิงถึงกันต้องอยู่โกลัซิดกัน นั่นคือส่วนขยายต้องอยู่โกลัซิดกับ คำที่ถูกขยาย กฎแห่งความก่อนหลัง ลักษณะของกฎนี้นั้นอยู่ที่การเน้นประโยคโดยเน้นที่ลำดับ ความก่อนหลัง ที่สำคัญที่สุดคือ จะเน้นตอนปลายเพื่อความหนักแน่น ประโยคกระชับและ ประโยคหลวม ประโยคกระชับ คือ งานเขียนที่เอาข้อความสำคัญไปไว้ประโยคหลังสุดให้ประโยค ต้นเป็นประโยคที่ชักนำความสนใจและก่อให้เกิดความสงสัย ผู้อ่านจะต้องอ่านไปจนจบ มิฉะนั้น จะไม่เข้าใจเรื่องประโยคลักษณะนี้เป็นประโยคที่ดี เพราะสามารถยึดความสนใจของผู้อ่านไว้ได้ ประโยคหลวม คือประโยคที่พูดใจความสำคัญจบเสียก่อน แล้วต่อไปจึงกล่าวบทความ ประโยค เช่นนี้จะไม่น่าฟัง เอกภาพของประโยคประโยคหนึ่งๆ จะต้องมีความคิดสำคัญเพียงความคิดเดียว ถ้ามีอนุประโยคหลายประโยคประกอบอยู่ อนุประโยคเหล่านี้จะต้องมีความเกี่ยวเนื่องกับใจความ สำคัญ

ความสำคัญและประโยชน์ของการเขียน

1. เป็นเครื่องแสดงออกของความรู้ ความคิด และความรู้สึกของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคแต่ละ สมัย
3. เป็นเครื่องมือใช้สำหรับสื่อสารทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
4. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ เป็นต้น
5. เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์
6. เป็นสื่อที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ ความคิดให้กว้างไกล และได้รวดเร็ว

7. เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่ทุกคนทุกเพศทุกวัย
8. เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต
9. เป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550 ,หน้า 76-78) ได้สรุปความสัมพันธ์ตามความหมายของการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนได้ว่า “การอ่านคือการรับข้อมูลหรือข่าวสารที่เป็นความรู้ความคิดแล้วเกิดกระบวนการคิดพิจารณา ไตร่ตรอง จำแนกแยกแยะ จัดหมวดหมู่ในเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่เป็นความรู้ความคิดหรือสารนั้นอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหา ด้วยการสื่อสารแสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาศัยความสามารถในการคิด” สามารถสรุปความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ภาพ 1 รูปแบบความสัมพันธ์การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

การอ่าน เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาฝึกฝนส่งเสริมได้ด้วยการดำเนินกิจกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่องให้เกิดเป็นนิสัย สร้างบรรยากาศที่เอื้อยส่งเสริมเพื่อฝึกและทำให้เกิดเป็นนิสัย สร้างบรรยากาศที่เอื้อยส่งเสริมเพื่อฝึกและทำให้เกิดสมาธิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเวลาเข้าด้วยทักษะการอ่านอย่างไตร่ตรอง ละเอียดรอบคอบจำแนกแยกแยะ จากการจัดหาหนังสือสำเนาบทความที่เป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนได้อ่านอย่างหลากหลาย และต่อเนื่องทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้ได้ครอบคลุมทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามแนวคิดการอ่านที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ฝึกฝนทักษะด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ ด้วยการให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน คิด และเขียนไปพร้อมกันด้วยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้อ่านตามที่ครูชี้แนะจัดให้ แล้วผู้เรียนใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมคิดเห็นตามคำถามต่อบทที่อ่าน แล้วรวบรวมวิเคราะห์สรุปเขียนบันทึก

การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางสมองในการจัดกระทำกับข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่รับเข้ามาอย่างเป็นระบบ การคิดเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาฝึกฝนส่งเสริมได้ด้วยการให้รับข้อมูลหรือสารด้วยการจัดกิจกรรมการอ่าน ฟัง หรือสัมผัสแล้วพิจารณา ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง แยกแยะ แจกแจงเป็นส่วน ประเมินค่าสรุปเลือกเฟ้นการนำไปสู่การตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความสามารถและถ่ายทอดองค์ความรู้สิ่งประดิษฐ์ใหม่ด้วยการเขียน พูด หรือแสดงออก ทำให้ทักษะความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนดีขึ้น ด้วยการจัดกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่องหลากหลายตลอดเวลา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกฝนทักษะด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ จากการจัดกิจกรรม กระตุ้นส่งเสริมด้วยการใช้คำถามด้านการรู้คิด 6 ระดับ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าโดยนักเรียนได้อ่าน ฟัง สัมผัสแล้วกระบวนการทางสมองของผู้เรียนสร้างความหมาย ความเข้าใจ การนำไปใช้ จำแนก แยกแยะประเมินค่าแล้วแสดงออกด้วยการเขียน สื่อความ ตามความสามารถทางการคิดของผู้เรียน

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่แสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษรที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในด้านการคิด ความรู้สึก จินตนาการและประสบการณ์ สามารถพัฒนาฝึกฝนส่งเสริมได้ ด้วยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการเขียนได้ชัดเจน เรียบง่าย กระชับ ประทับใจ โน้มน้าวจิตใจ ถูกหลักภาษา สีสันไพเราะ การจัดกิจกรรมต้องจัดอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงจากกิจกรรมการอ่าน และการคิดวิเคราะห์ ที่ก่อให้เกิดการจัดระบบความคิด จากเรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการแปลความ ตีความ ตั้งคำถามสรุปจากการฟังและการอ่าน

การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนมีความสัมพันธ์ด้วยจุดเริ่มต้นของการอ่าน การฟัง การพิจารณา ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง แยกแยะ แจกแจงเป็นส่วน แล้วประเมินค่า สรุปเลือกเฟ้นการนำไปสู่การตัดสินใจ แก้ไขปัญหาถูกต้องเหมาะสม เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความคิด ความสามารถ แล้วถ่ายทอดองค์ความรู้สิ่งประดิษฐ์ใหม่ด้วยขั้นตอนการเขียน พูด หรือแสดงออก ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียนด้วยการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนจึงจำเป็นต้องจัดอย่างต่อเนื่องควบคู่กันไปหรืออาจจะสรุปได้ว่า ความสามารถ

การเขียนเป็นผลมาจากกระบวนการคิดวิเคราะห์ ความสามารถของกระบวนการคิดวิเคราะห์มาจากการอ่านหรือการรับสาร สิ่งเร้าต่างๆ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดการจัดการศึกษามีสาระบัญญัติเน้นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง กระบวนการคิดของผู้เรียน รักการอ่านและฝึกให้ผู้เรียน รักการอ่านและฝึกให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น และทำเป็น ในส่วนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2544) ได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ การอ่าน การคิด และการเขียนโดยกำหนดจุดหมายให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้า ในด้านความรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ปรับความคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานยังกำหนดแนวการจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม นั่นคือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน จัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นรูปแบบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำสาระความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาผสมผสานกันให้เป็นสาระความรู้ที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียน ฝึกปฏิบัติที่เน้นกระบวนการและวิธีการเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนหล่อหลอมความรู้ความสามารถด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เกิดความคิดและนำความคิดไปสร้างความรู้สร้างปัญญาในการแก้ปัญหา และแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เช่น

1. การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยการศึกษาแหล่งเรียนรู้ / สิ่งแวดล้อม
2. การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยศึกษานิทาน ตำนานพื้นบ้าน
3. การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้สารานุกรม / สื่อสิ่งพิมพ์
4. การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยการศึกษาศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
5. การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม

การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดของแต่ละทักษะ ดังนี้

1. การรู้จักคำ คือการรับรู้สัญลักษณ์ในที่นี้หมายถึงอักษรที่มีการบันทึกไว้
2. การเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค
3. การใช้ความคิดกับเรื่องที่อ่าน
4. การบูรณาการ การนำความรู้ความคิดจากการอ่านไปสร้างสิ่งใหม่

การคิดวิเคราะห์ เป็นกระบวนการคิดเชิงลึกที่ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถและทักษะในการตั้งสมมติฐาน การสังเกต การสืบค้น และกาหาความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันได้อย่างมีเหตุผล ดังนั้นการคิดวิเคราะห์การอ่านจึงเป็นการอ่านเพื่อแยกแยะสาระที่อ่านเกี่ยวกับความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการ ในสิ่งที่อ่านโดยการคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ ใคร่ครวญอย่างมีเหตุผล การอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูล คือการรับรู้เรื่องที่อ่าน เข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค ข้อความที่อ่าน
2. คิดวิเคราะห์ คือการจำแนก จับใจความสำคัญเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ผลเป็นอย่างไร
3. สรุปสาระที่อ่าน เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจากการอ่าน สรุปและประเมินสิ่งที่อ่าน
4. ประยุกต์และนำไปใช้ เป็นการนำผลการเรียนรู้จากการอ่านไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม การเขียน เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดออกมาเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจผ่านตัวอักษร การเขียนเพื่อสื่อสารความคิดวิเคราะห์จากการอ่านเขียนได้ในลักษณะต่างๆ
 1. การเขียนสรุปความ เป็นการเขียนสรุปความสั้นๆ จากเรื่องที่อ่าน
 2. การเขียนเชิงประเมิน เป็นการเขียนเพื่อสรุปการตัดสินใจในสิ่งที่อ่าน หรือตัดสินงานเขียนที่อ่าน โดยอธิบายแนวคิดของตนเองมีเหตุผลสนับสนุน
 3. การเขียนเชิงวิเคราะห์ เป็นการเขียนที่ใคร่ครวญ แยกส่วนเพื่อให้เห็นรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน
 4. การเขียนเชิงสังเคราะห์ เป็นการเขียนอภิปรายที่เกิดจากการนำประเด็น หรือข้อมูลจากการอ่านมาประมวลให้เป็นที่เข้าใจและมีเป้าหมายเดียวกัน

การสอนเพื่อเชื่อมโยงการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเข้าด้วยกันนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมาย มีชีวิตชีวา และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นั่นคือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ตาราง 2 วิธีการสอนอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน

การอ่าน กิจกรรมการอ่าน - อ่านออกเสียง - อ่านในใจ - จับคู่อ่าน - อ่านเป็นกลุ่ม - ฯลฯ สื่อการอ่าน - บทความ / สารคดี - นิทาน นิยาย - เรื่องสั้น / การ์ตูน - ข่าวประจำวัน - โฆษณา - บทร้อยกรอง - บทเพลง	การคิดวิเคราะห์ กิจกรรมหลังการอ่านเพื่อ คิดวิเคราะห์ - การใช้คำถาม - เขียนแผนภาพ - ใช้ตาราง / แผนภูมิ - ไต่वाที / อภิปราย - แสดงบทบาทสมมติ - วิจัยเรื่องตัวละคร ประเภทการคิดวิเคราะห์ - วิเคราะห์ความสำคัญ - วิเคราะห์ความสัมพันธ์ - วิเคราะห์หลักการ - คิดไตร่ตรอง - คิดใคร่ครวญ	กรเขียน กิจกรรมการเขียนเพื่อ สื่อความ - สรุปความ - ตอบคำถาม - บันทึก - รายงาน - โครงการ - เขียนอธิบาย - เขียนจดหมาย - เขียนคู่มือ
--	---	--

6. การวัดประเมินผลการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

6.1 การประเมินผลการพัฒนาทักษะการอ่าน

ทิตนา เขมมณี และ คณะ (2544) กล่าวว่า การประเมินทักษะในการอ่านนั้นต้องพิจารณาจาก 1) การอ่านสาร โดยสามารถบอกเนื้อหาสาระ และรายละเอียดจากภาพได้ สามารถอ่านประสมคำได้ : อักษรพยางค์ คำ ประโยค ข้อความ สามารถอ่านโดยอาศัยสิ่งชี้แนะ เช่น ภาพประกอบ หรือบริบทได้ อื่นๆ 2) มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ เรื่องราวสิ่งที่ผู้สื่อต้องการสื่อและ จุดจำสิ่งที่อ่านได้ไม่ว่าจะเป็น คำศัพท์ ข้อความ เรื่องราว สามารถบ่งบอกถึงอารมณ์ที่ปรากฏในข้อความที่อ่านรวมทั้งประเมินความถูกต้อง และน่าเชื่อถือของสิ่งที่อ่านได้ 3) มีความสามารถในการนำวิธีการนำเสนอของสารมาให้เป็นประโยชน์ในการอ่าน เช่น การย่อหน้า เครื่องหมายต่างๆ

สรุปได้ว่าการอ่านเพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะ ในการประเมินการอ่านควรจะประกอบไปด้วย เข้าใจเรื่องราว สำนวนโวหารที่ลึกซึ้ง ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ ความคิด เลือกรับหนังสือสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และมีนิสัยรักการอ่าน

6.2 การประเมินผลการพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์

บุญชม ศรีสะอาด (2537) กล่าวว่า การประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องประเมิน 3 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของเรื่องราว เนื้อหา หรือปรากฏการณ์ต่างๆ เรียกได้ว่าเป็นการแยกแยะหาหัวใจของเรื่อง 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ 3) การวิเคราะห์หลักการเป็นความสามารถในการหาหลักการของความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในเรื่องราว หรือปรากฏการณ์นั้นๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด และแนวคิดการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, หน้า 45-46) ได้ทำการศึกษาและกำหนดทักษะเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. จากการสังเกต รับรู้แล้วบอกได้ในรายละเอียด
2. จากการสำรวจ ลงมือทำกิจกรรมได้ทั้งแบบไม่มีทิศทาง มีทิศทางตามที่กำหนด หรือวางแผนไว้ล่วงหน้า
3. การตั้งคำถาม กำหนดขอบเขตได้ พิจารณาข้อมูลที่ได้รับ จำแนกได้ อธิบายได้ คาดการณ์ได้ เรียนรู้สิ่งใหม่ วิเคราะห์วิจารณ์ได้ เห็นคุณค่า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนก จัดระบบ
5. การระบุ ค้นหา บอกมิติ บอกคุณสมบัติได้
6. การจำแนก แยกแยะ กำหนดมิติ เปรียบเทียบ สรุปความ
7. การจัดลำดับ กำหนดระบบ ระดับ ทิศทาง
8. การเปรียบเทียบ มิติ ระบบ ระดับ ทิศทาง
9. การจัดหมวดหมู่ ค้นหา คุณสมบัติต่างๆ
10. การสรุปอ้างอิง จัดระบบข้อมูล แสดงเหตุผล ความแตกต่าง
11. การแปล การรวบรวม แยกแยะ เรียบเรียง ตรวจสอบ
12. การตีความ เพื่อระบุถึงสิ่งที่คลุมเครือ เพื่อหาความหมายที่แท้จริง เพื่อการสร้างข้อมูลหรือความรู้ใหม่
13. การเชื่อมโยง เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่ง 2 สิ่ง และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง
14. การขยายความ
15. การให้เหตุผล

16. การสรุปย่อความ

สรุปได้ว่าการคิดวิเคราะห์เมื่อได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาควรจะได้ประเมินตามมาตรฐานที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา ความสัมพันธ์ หลักการสำคัญของเรื่องที่วิเคราะห์ ดีความ สรุปความ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

6.3 การประเมินผลการพัฒนาทักษะการเขียน

ทีศนา แชมมณี และคณะ (2544) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินทักษะการเขียนนั้นพิจารณาที่ผลงานเขียนโดยพิจารณาจาก 1) ด้านเนื้อหา เรื่องราวของเนื้อหา : การบอกให้ชัดเจนแน่นอนว่าจะเขียนเพื่ออะไร การใช้สำนวนภาษาที่ใช้ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ที่เขียน 2) ด้านการลำดับเรื่อง โครงสร้างของเรื่อง : การจัดลำดับความคิดเรื่องที่เขียนได้ต่อเนื่อง และสอดคล้องกันครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ และมีรายละเอียดครบถ้วน (อัญญารัตน์ เจริญพุดผิณาถ. 2546, หน้า 24-27 อ่างอิง สนิท ตั้งทวี. 2529; อัจฉรา วงศ์โสธร. 252; ทีศนา แชมมณี และคณะ 2544, Stewing and Norberg. 1995) ทักษะต่างๆ ในการเขียนสื่อความของผู้เรียนนั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้กำหนดไว้ในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545, หน้า 12 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548, หน้า 42)

สรุปได้ว่าการประเมินทักษะการเขียนนั้นควรจะไปด้วยการเขียนบันทึกความรู้ ข้อเท็จจริง เขียนชี้แจง หรืออธิบาย เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เขียนแสดงความคิดเห็น เขียนเรียงความเรื่องราวต่างๆ และเขียนอย่างสร้างสรรค์

7. ความพึงพอใจ

7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

กิติมา บริดีดีลิก (2524, หน้า 278) ได้รวบรวมความหมายของความพึงพอใจในการทำงาน ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของเบญจามิน (Benjamin) หมายถึงความรู้สึกหรือความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ
2. ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของเออร์เนสท์ (Ernest) และโจเซฟ (Joseph) หมายถึงสภาพความต้องการต่างๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่การงานแล้วได้รับการตอบสนอง

3. ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของจอร์จ (George) และเลโอนาร์ด (Leonard) หมายถึงความรู้สึกพอใจในการทำงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์

ความพอใจ (จรรยาพร สุดสวาท และคณะ , 2545, หน้า 19 อ้างอิงจาก Mrse , p.27) หมายถึง สภาพของสภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้นมีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้น ได้รับการตอบสนองทั้งหมด หรือบางส่วนความเครียดจะน้อยลง ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นและในทางกลับกัน ถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พึงพอใจจะเกิดขึ้น

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในทางบวกความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จ และผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานตามบุคคลนั้นปรารถนา ทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน

7.2 วิธีสร้าง ความพึงพอใจในการเรียน

ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี การเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งก็คือ ความพึงพอใจในการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรสร้างให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนตั้งแต่เริ่มต้น เพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อบทเรียนนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี อารีย์ พันธมณี (2542, หน้า 198) กล่าวว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้นั้นมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ควรส่งเสริมให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้โดยสร้างความพึงพอใจให้เกิดแก่ผู้เรียน ดังนี้

1. การชมเชยและการตำหนิ ทั้ง 2 ประการจะมีผลต่อการเรียนของผู้เรียน
2. การทดสอบบ่อยครั้ง การทดสอบเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจการเรียนมากขึ้น เพราะอาจหมายถึงการเลื่อนชั้น การสำเร็จการศึกษา การทดสอบบ่อยครั้งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูง และเป็นความพึงพอใจของผู้เรียน
3. การค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง
4. ใช้วิธีการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ เพื่อสร้างความสนใจเพราะวิธีการที่แปลกใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่ประสบมาก่อน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัว และมีแรงจูงใจในการเรียนรู้อีกมากขึ้น

5. ตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพยายามในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จด้วยดี และเกิดความพึงพอใจกับความสำเร็งนั้นๆ

6. ยกตัวอย่างจากสิ่งที่ได้เคยยังไม่เคยพบ หรือคาดไม่ถึง การยกตัวอย่างประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเป็นตัวอย่างที่ผู้เรียนคุ้นเคย เพื่อให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายและเร็วขึ้น

7. เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้มาก่อน การเชื่อมโยงสิ่งใหม่ให้สัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นประสบการณ์เดิม จะทำให้เข้าใจง่ายและชัดเจนขึ้น และจะทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนคาดหวังไว้ว่าจะนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์และเป็นพื้นฐานต่อไป

7.3 การวัดความพึงพอใจ

หทัยรัตน์ ประทุมสูตร (2542, หน้า 14) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เปรียบกับความเข้าใจทั่วไป ซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามจากบุคคลที่ต้องการจะถาม มีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัยหลาย ๆ อย่าง อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการวัดอยู่หลายแนวทาง การศึกษาความพึงพอใจ อาจแยกกล่าวแนวทางการวัดได้สองแนวคิดตามความเห็นของ ซาลีซนิกต์ สเทนส์ กล่าวคือ

1. วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ทำงาน ที่บ้าน และทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตการศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการที่จะวัดและเปรียบเทียบ

2. วัดโดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน การนิเทศงานเกี่ยวกับนายจ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

นงศราญ ทองประสิทธิ์ (2541, หน้า 82) ได้ทำการศึกษาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพดังนี้ คือ นักเรียนสามารถฝึกกิจกรรมทบทวนหลังจากเรียนจบครบแต่ละชุดกิจกรรมได้ตามเกณฑ์ โดยผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพคิดเป็นร้อยละ 92.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ (C_1) และนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพคิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ (C_2) แสดงว่า

ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 80/80

กุลธิดา ททรัพย์พัฒนา. (2546). ได้ทำการศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วยชุดกิจกรรม 3 ชุด เนื้อหาที่ใช้ในชุดกิจกรรมเป็นคำศัพท์และรูปประโยคที่ใกล้ตัวนักเรียนและนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ กิจกรรมที่ใช้ในชุดกิจกรรมประกอบด้วยชุดกิจกรรม ฝึกทักษะหลายรูปแบบและได้จัดการเรียนการสอนแบบทักษะสัมพันธ์โดยใช้แนวการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร เพื่อพิจารณาให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมปรากฏ ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 88.40/95.65 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ไกรนุวัฒน์ เจริญสุขรุ่งเรือง และคณะ (2546, หน้า 97) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการวิทยาศาสตร์ เรื่องผลผลิตทางทางการเกษตรและการจัดการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ วิชาวิทยาศาสตร์ พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านพุทธิพิสัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัชรี ไชยสิทธิ์ (2546, หน้า 54) ได้ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.0/82.0 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

สุพัตรา กองทรัพย์ (2548) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมแบบเน้นงานปฏิบัติของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมและหลังการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80/80 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมแบบเน้นงานปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

สมทรง สวัสดิ์ (2549) ได้ทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการฟัง - พูด ภาษาอังกฤษ ที่ใช้หลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความสามารถทางด้านทักษะการฟัง - พูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ระดับคะแนนที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีเจตคติต่อ

ชุดกิจกรรมหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์เกณฑ์ระดับคะแนนที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สายหยุด จันทร์มา (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเรื่อง “ Food for Heal” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากชุดฝึกกิจกรรมระหว่างเรียนคิดเป็น 91.77 และคะแนนเฉลี่ยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 85.08 แสดงว่าชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

อรอนงค์ รินทะลิก. (2549) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาและผลการใช้ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพ 81.99/ 80.56 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และ ผลการประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับ ดี

กาญจนา ทิปะ , ปภาดา พิศสารี และวีรยา วิโยธา. (2550). ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 76.43/76.14 และความสามารถของผู้เรียนในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชาติกุลพล สมยามัคคี และชอเพียะ มรรคาเขต (2550, หน้า 65) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมคำภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้ชุดกิจกรรมคำภาษาไทย สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมคำภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยชุดกิจกรรมคำภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ดวงพร เพ็ชรบัว, ธิติมา รสดี, และบุษราภรณ์ บุญวังแร่ (2550, หน้า 74) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5 E เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5 E เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.88/77.51 ซึ่งพบว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เนตรหทัย เรืองสุข (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอน พบว่าชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง Health มี ประสิทธิภาพ 83.08/86.88 ตามเกณฑ์มาตรฐาน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง Health อยู่ในระดับมาก

สุกาญจน์ดา สิงฆราช (2550) ได้ทำการรายงานการสร้างและใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ หน่วยการเรียนรู้สร้างสรรค์เศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนบุญญูปถัมภ์ ลำพูน พบว่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์หน่วยการเรียนรู้สร้างสรรค์เศรษฐกิจพอเพียง มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.67 / 89.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนจากการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ หน่วยการเรียนรู้สร้างสรรค์เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์พบว่า ทุกองค์ประกอบมีผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

หทัยวรรณ ไชยเสน (2550) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชนิดของคำพื้นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชนิดของคำพื้นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดกิจกรรมที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.13/87.62 86.95/92.38 88.80/85.71 89.14/88.25 และ 85.80/89.52 ตามลำดับ ซึ่งประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชนิดของคำพื้นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชนิดของคำพื้นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับพอใจมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

แมคโดนัลด์ (1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาและการประเมินค่าของชุดการเรียนการสอนแบบใช้สื่อประสม เพื่อเรียนด้วยตนเอง สำหรับใช้กับการสอนภาษาอังกฤษแบบซ่อมเสริม ในวิทยาลัยชุมชนซานเมือง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบเปรียบเทียบผลของความสำเร็จและทัศนคติของวิธีสอน โดยใช้ชุดการเรียนแบบสื่อประสม เพื่อเรียนด้วยตนเองกับวิธีสอนแบบธรรมดาที่ใช้การบรรยายและอภิปราย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาจำนวน 126 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการเรียนที่ใช้สื่อประสม 3 กลอง กลุ่มควบคุมดำเนินการสอนแบบธรรมดา ผลการวิจัยพบว่าการเรียนโดยชุดกิจกรรมการสอนมีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนโดยใช้วิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีทัศนคติในระดับสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน

กิลล์ (1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณค่าของชุดการเรียนแบบศูนย์การเรียนในระดับประถมศึกษาพบว่า ชุดการเรียนแบบศูนย์การเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากกิจกรรม และสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่ครูจัดไว้ให้เป็นการสนองความต้องการของนักเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ส่วนการสอนตามปกติให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ ครูผู้สอนมีบทบาทในการเรียนการสอนโดยเป็นผู้บรรยาย อธิบาย ควบคุมให้เป็นไปตามแผนการสอนโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนไม่มีอิสระต่อการทำกิจกรรม จะทำให้นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นและไม่อยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่เรียนในบทเรียนนั้นๆ